

Lausunto työntekijän eläkelain muuttamisesta

Julkaistu 14.4.2009

Sosiaali- ja terveysministeriö pyysi EETU ry:ltä huhtikuussa 2009 lausuntoa lakiesitykseen, joka koski työntekijän eläkelakiin tehtäviä muutoksia.

EETU lausui esityksestä seuraavaa:

Työkyvyttömyyseläke

Yksi Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n tavoitteista on ollut työkyvyttömyyseläkkeensaajien epäoikeudenmukaisen kohtelun poistaminen elinaikakertoimen osalta. Tässä esityksessä tämä tavoitteemme toteutuu mielestämme varsin kelvallisesti. Ehdotetut, etuustasoa nostattavat tekijät (työkyvyttömyyseläkkeiden kertakorotusprosentin nostaminen, tulevan ajan karttuman korottaminen, elinaikakertoimen soveltaminen vain eläkkeen karttuneeseen osaan sekä opiskelu- ja lastenhoitoajan sisällyttäminen tulevan ajan laskentaan) antavat useimmille työkyvyttömille korkeamman etuustason kuin nykyisen lain voimassa ollessa. Tämä osaltaan pienentäneen 1990-luvulta lähtien jatkuvasti kasvanutta eroa työkyvyttömyyseläkkeiden ja muiden eläkkeiden välillä (verrattaessa eläkkeitä prosentteina vuoden keskiansioihin).

Leskeneläkkeen osalta sen vähentämisessä käytettäväksi rajamääräksi suunniteltu 596 euroa vuoden 2009 indeksitasossa on mielestämme liian matala ja rajaa tulisi nostaa.

Osa-aikaeläke ja vuorotteluvapaa

Osa-aikaeläkkeen tarkoituksena on edistää työssä jaksamista ja turvata työntekijän työkyvyn säilyminen. Työnantajan kannalta hyötynä on se, että näin vanhempien työntekijöiden osaaminen on käytettävissä pidempään. Vuorotteluvapaan tarkoituksena taas on antaa työntekijöille hetken hengähdystauko ja auttaa sitä kautta jatkamaan työelämässä kauemmin.

Nyt esitetyistä keinoista lausomme seuraavaa:

Eläkekarttuman poistaminen kokonaan osa-aikaeläkkeen ansionaleneman osalta, eläkkeeseen oikeuttavan ikärajan kahden vuoden nosto sekä eläkkeen karttumisen oleellinen alentaminen vuorotteluvapaan vuorottelukorvauksen perusteena olevasta palkasta eivät enää kannusta näitä muotoja käyttämään. Mielestämme ne eivät ole oikeansuuntaisia toimia ajatellen sitä tavoitetta, että työelämässä tulisi jaksaa ja pysyä pitempään. Esityksen tavoitteessa esitetty eläkemenojen nousun hallinta kyllä toteutuu. Nämä esitykset voivat johtaa kuitenkin siihen, että tulevaisuudessa näiden toimien hyväksikäyttö osana työelämässä jaksamisen keinoja vähenee ja osaltaan aiheuttaa kenties lisääntyviä menoja työkyvyttömyyseläkkeissä.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf